

“Duurzaam - Ambitieux – Ondernemend - Betrokken”

Coalitieakkoord

CDA – VVD

Raadsperiode 2010 – 2014

Woensdag 31 maart 2010

Dit is het coalitieakkoord van het Christen Democratisch Appel en de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie voor de gemeente Hof van Twente voor de raadsperiode 2010 – 2014. Met dit coalitieakkoord wordt de hoofdkoers voor de komende jaren aangegeven. Het nieuwe college wordt gevraagd dit coalitieakkoord uit te werken in een actiegericht collegeprogramma, dat jaarlijks zal worden bijgesteld.

Positief, optimistisch en samen actief

Gemeente en samenleving

De gemeente speelt een belangrijke rol in de lokale samenleving, staat niet op afstand, maar is er een integraal onderdeel van. De gemeente laat aan de buitenwereld weten wat ze wil. Ze is aanjager van nieuwe ontwikkelingen die nu en in de toekomst belangrijk zijn voor burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven en zorgt er voor dat kansen waar mogelijk worden omgezet in maatschappelijk rendement. De kansen zijn leidend, niet de bedreigingen. Gemeente Hof van Twente moet andere gemeenten net een stapje voor zijn en zich daarmee onderscheiden: Duurzaam, Ambitieuw, Ondernemend en Betrokken. Met deze speerpunten geeft de gemeente een inspirerend vervolg aan de Toekomstvisie *“Hof van Twente, Zicht op 2030”*.

Dat betekent een actieve houding van college en ambtelijke organisatie en veel en regelmatig contact en samenwerking met degenen waarom het gaat: onze burgers en bedrijven en onze maatschappelijke organisaties. Samen op pad naar andere gemeenten, kennisinstellingen, het bedrijfsleven en andere overheden om kennis en ervaring, kapitaal en nieuw initiatief naar Hof van Twente te halen en te laten zien wat Hof van Twente in huis heeft. Maar ook: ondernemers stimuleren en randvoorwaarden scheppen. Een ondernemende gemeente dus, met ondernemende wethouders en ambtenaren, die strategische allianties sluit met bedrijven en instellingen. Te denken valt aan innovatieve voorbeeldprojecten, zoals de realisatie van een zwembad in samenwerking met bijvoorbeeld een bedrijf als Bruins en Kwast of de ingebruikname van een biovergistingscentrale, of de realisatie van brede scholen met goede en bereikbare voorschoolse voorzieningen. Een ondernemende houding kan ook betekenen dat vanuit het college van burgemeester en wethouders een actieve rol vervuld gaat worden in het bestuur van de Regio Twente.

Mensen en organisaties in wijken, kernen en buurtschappen krijgen de ruimte om zelf aan de slag te gaan met de eigen omgeving. De gemeente stelt de kaders en biedt de mogelijkheden om zoveel mogelijk tot zelfsturing te komen. Zelfsturing leidt tot betere oplossingen, draagvlak en betrokkenheid bij de eigen omgeving. Zelfsturing leidt ook tot inzet van expertise en andere assets die in de wijken, kernen en buurtschappen vaak ruim aanwezig zijn. Om dit mogelijk te maken zal vooral de gemeente een omslag moeten maken. De essentie is om mensen zelf aan de slag te laten gaan. De tandem wethouder-ambtenaar staat garant voor een zichtbare actiegerichtheid. Het college neemt hierin het voortouw en speelt ook in de uitvoering een actieve rol. Per beleidsterrein wordt nagegaan hoe het concept van zelfsturing vormgegeven kan worden. Bestaande initiatieven rondom gebiedsgericht werken en burgerparticipatie worden geïntegreerd in deze vernieuwde aanpak.

Vrijwilligers zijn het cement en de smeeroil van onze samenleving. In alle kernen en buurtschappen is dit van groot belang. Mantelzorgers, vrijwilligers bij sportverenigingen en zorginstellingen, vrijwilligers die zich inzetten voor welzijn, kunst, cultuur, natuur en milieu verdienen waardering en ondersteuning van gemeente en samenleving. Dit verhoogt de saamhorigheid en het naoberschap in de gehele gemeente Hof van Twente. In de komende raadsperiode zal de vrijwilligersondersteuning verder uitgebouwd worden door onder meer het subsidiebeleid optimaal te richten op het stimuleren van vrijwilligerswerk.

Randvoorwaarden voor het goed functioneren van overheid en samenleving zijn veiligheid en respect: sociale veiligheid bij de inrichting van gebieden, verbeteren van de verkeersveiligheid, tegengaan van criminaliteit, overlast en vandalisme en het tonen van respect naar elkaar. In de komende raadsperiode zal een integraal actieplan voor veiligheid en respect worden opgesteld.

<p><i>Positief, optimistisch en samen actief</i></p> <p>Gemeente en samenleving</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitwisseling en samenwerking organiseren tussen gemeente en burgers en bedrijven voor vernieuwing en ontwikkeling • Expertise in programmasubsidies verhogen • Zelfsturingprojecten realiseren in de 6 kernen en 13 buurtschappen • Kanteling in subsidiebeleid doorvoeren • Actieplan voor veiligheid en respect opstellen
--	--

Sneller, transparanter en duidelijker

Versnellen en vereenvoudigen besluitvorming en procedures

De afgelopen jaren zijn onder de noemer “Minder regels, beter doen” concrete resultaten geboekt. In de komende raadsperiode wordt deze deregulering versterkt doorgezet. Gemeentelijke regels en de wijze waarop de gemeente deze uitvoert, zullen regelmatig tegen het licht worden gehouden. Daarbij wordt gekeken of de regels nog zinvol, actueel en proportioneel zijn en of het duidelijk is voor onze burgers en bedrijven wat met de regels beoogd wordt. De handhaving wordt zoveel mogelijk probleemgestuurd uitgevoerd. Zuinig zijn met regels dus, en de regels die er zijn duidelijk uitvoeren en handhaven.

De wijze waarop het welstandsbeleid wordt uitgevoerd leidt in de dagelijkse praktijk tot veel onduidelijkheden en soms onbegrip. De regels voor welstand, alsmede de organisatie van en werkwijze bij de welstandstoetsing, zullen worden geëvalueerd en vereenvoudigd. Waar mogelijk wordt gewerkt met welstandsvrije gebieden. Ook het aantal situaties waarin de welstandscommissie adviseert en het aantal toetspunten zal worden teruggebracht.

In de komende raadsperiode zullen stappen worden gezet om een integrale vergunningverlening in praktijk te brengen. Voor zover de wettelijke mogelijkheden hiervoor nog niet toereikend zijn, dient in ieder geval een actieve coördinatie van de vergunningverlening plaats te vinden. Meedenken met aanvragers en klantgerichtheid staan centraal. Dat betekent niet dat alles kan. De aanvrager blijft ook zelf verantwoordelijk voor het eigen plan. Maar als een plan binnen de regels niet uitvoerbaar blijkt te zijn, wordt met de aanvrager meegeacht en worden zo mogelijk suggesties gedaan om te komen tot een uitvoerbaar plan. De procedures dienen, zeker in geval van eenvoudige aanvragen, zoveel mogelijk verkort te worden. In 2009 werd geconcludeerd dat dit in afwachting van de nieuwe omgevingsvergunning niet wenselijk was voor Hof van Twente. In de komende raadsperiode zal de gemeente echter indachtig het landelijke “Antwoord concept” voor moderne dienstverlening onder meer de balievergunning of flitsvergunning invoeren, met name voor lichte bouwvergunningen.

Ook wordt er een (digitaal) systeem ontwikkeld waarmee aanvragers van vergunningen (bijv. een omgevingsvergunning of horecavergunning), bestemmingsplanwijzigingen (bijv. voor projecten als verpleeghuis st. Elisabeth in Delden), subsidies etc. op de hoogte worden gehouden van de voortgang. Dit in combinatie met een goede termijnbewaking, waarover halfjaarlijks in de ‘productieagenda’ aan de raad wordt gerapporteerd.

Regels van andere overheden worden met dezelfde kritische blik benaderd en uitgevoerd. De mogelijkheden die regelgeving biedt moeten leidend zijn en niet de onmogelijkheden. Een actueel voorbeeld is de regelgeving rond de Natura2000 gebieden. De ruimte die de Europese en nationale regelgeving op dit terrein biedt om de ontwikkeling van de landbouw hand in hand te laten gaan met behoud en verdere versterking van de natuur, dient ten volle te worden benut. De gemeente tracht zo mogelijk het primaat te verkrijgen. Dit in de wetenschap dat het voor het succes van dit beleid erom gaat om elkaar in vertrouwen op te zoeken. Het geldt tevens voor de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur. Een ander voorbeeld betreft de provinciale regeling voor de verplaatsing van intensieve veehouderij. Deze kan profijtelijker worden ingezet. De gemeente zal hierop aandringen bij de provincie Overijssel.

Stukken voor college en raad dienen vereenvoudigd te worden en beter te worden gestructureerd: samenvatting, historie, oorzaak en gevolg, beslissing en gevolgen en de toets op alle relevante aspecten.

Helder taalgebruik is uitgangspunt voor de communicatie met burgers, organisaties en bedrijven. Elk jaar zal er een verkiezing plaatsvinden van de beste burgerbrief. Meer in algemene zin zal de communicatie actief zijn, passend bij een gemeente die ambitieus en ondernemend is. Communicatiemiddelen (ook moderne, technologische) worden professioneel en slim ingezet, waarbij uitgegaan wordt van ‘het eigen verhaal’ van de gemeente.

<p><i>Sneller, transparanter en duidelijker</i></p> <p>Versnellen en vereenvoudigen besluitvorming en procedures</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deregulering versterkt doorzetten • Functie van welstandscommissie heroverwegen • Integrale vergunningverlening invoeren • Digitaal "track" systeem, gekoppeld aan termijnen van afhandeling ontwikkelen • Provinciaal beleid op maat toepassen in de Hof m.b.t Natura 2000, Ecologische Hoofdstructuur en verplaatsing intensieve veehouderij • Gestructureerde raadstukken op tijd aanleveren • Communicatie op hoog nivo met slim gebruik van hedendaagse mediamogelijkheden
---	---

Kwaliteit en innovatie voor nu en later

Ecologische, esthetische en economische duurzaamheid

Duurzaamheid staat de komende raadsperiode centraal bij de opzet en uitvoering van beleid en projecten en het doen van investeringen. Elk besluit wordt getoetst op duurzaamheid. Duurzaamheid gaat over economie en milieu, maar ook over sociaal beleid. Dat laatste aspect komt aan de orde in het hoofdstuk "Iedereen doet mee".

De nadruk op duurzaamheid dient te leiden tot een verminderd energiegebruik, een betere kwaliteit van onze leefomgeving, gebruik van hernieuwbare grondstoffen en exploitatievoordelen. Ecologie en economie gaan hand in hand.

Binnen en buiten Nederland is veel kennis en ervaring op gebied van duurzaamheid aanwezig. Onder meer met behulp van de Universiteit Twente kan deze kennis en ervaring ingezet worden in Hof van Twente. Een goede samenwerking met het bedrijfsleven is daarbij belangrijk. Vele bedrijven in Hof van Twente zijn zelf actief bezig met de verduurzaming van de bedrijfsvoering en de producten. Samenwerking kan verdere verduurzaming van de samenleving in Hof van Twente stimuleren en daarmee een bijdrage leveren aan de lokale economie.

Van de projecten op het gebied van duurzaamheid, die in de komende raadsperiode zullen worden uitgevoerd, zal er in ieder geval één voorbeeldproject worden gerealiseerd. Dit kan bijvoorbeeld de bouw van een nieuw zwembad of een ander bouwwerk met een maatschappelijke functie zijn. Daarnaast zal gewerkt worden aan mogelijkheden om gebruik van alternatieve energiebronnen door burgers en bedrijven te stimuleren. De aandacht gaat daarbij vooral uit naar zonne-energie. Windenergie wordt niet actief gestimuleerd.

Duurzaamheid houdt ook in het verbeteren van de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit. Naast uitvoering van gerichte projecten die deze kwaliteiten verbeteren, dienen ook andere plannen en investeringen getoetst te worden op de bijdrage die de plannen leveren aan de ruimtelijke en

landschappelijke kwaliteit. De inzet van Groene en Blauwe diensten is een belangrijk instrument om de landschappelijke waarden voor de lange termijn in stand te houden.

Bij de verduurzaming van beleid, projecten en investeringen zal zoveel als mogelijk gebruik gemaakt worden van co-financiering.

Voor het bedrijvenpark Zenkeldamshoek zal de aandacht de komende jaren gefocust zijn op promotie en het realiseren van een invulling door de vestiging van bedrijven, die gericht is op innovatie, kwaliteit en het stimuleren van passende werkgelegenheid. De gemeente moet (ambtelijk en bestuurlijk) actief op pad als ambassadeur voor Zenkeldamshoek. De verkoop van vierkante meters is geen doel op zich. Tegelijk zal kritisch worden bezien of het bestemmingsplan niet onnodig beknellend is voor nieuwe ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van dienstverlening. Bij de acquisitie kan mogelijk het aanbieden van een woningbouwkavel elders als combi een stimulans zijn om bedrijven te interesseren voor vestiging. Ook dat past binnen het uitgangspunt van “bouwen naar behoefte”.

Naast Zenkeldamshoek blijft de aandacht ook gericht op de lokale bedrijventerreinen in andere kernen, passend bij de aard en schaal van de gemeenschap. Met name in Hengevelde is er vraag. In kernen als Diepenheim, Markelo en Bentelo zal worden gereageerd op mogelijke vraag, maar zal ook kritisch worden gekeken naar de ruimtelijke invulling. In Delden is er vooralsnog weinig vraag, maar leeft wel de wens een aantal bedrijven uit de kern uit te plaatsen. Hieraan zal medewerking worden verleend.

Het midden- en kleinbedrijf (MKB) is een belangrijke motor voor de economie van de gehele gemeente. De gemeente speelt creatief in op ontwikkelingsmogelijkheden (kleinschalig of grootschalig van aard) en verleent medewerking om het ondernemerschap te stimuleren. Ze verlangt daarbij wel een serieus en kwalitatief goed ondernemerschap van ondernemers, die op basis van gefundeerde bedrijfsplannen op medewerking kunnen rekenen.

In het verlengde hiervan wordt ruimte geboden voor de agrarische en toeristische economie om deze in samenhang met elkaar te ontwikkelen (parallele groei). Concreet zal dit actief gestalte gegeven worden in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied. Hierbij staat de kwaliteit van het product voorop en wordt aansluiting gezocht bij landschappelijke kwaliteit en actuele ontwikkelingen.

Het stimuleren van bedrijvigheid in de kern Goor vraagt om het aangaan van strategische allianties tussen gemeente en partners zoals een woningbouwcorporatie. Om leegstand tegen te gaan en de vorming van een winkelconcentratiegebied te bevorderen worden instrumenten ingezet (zoals bijvoorbeeld een centrumcoach) om startende ondernemers, nieuwvestigings of bestaande winkels uit de periferie aan te trekken.

In het maatschappelijk debat over de realisatie van een varkenscluster zal de gemeente er actief aan werken om de beeldvorming te laten baseren op feiten, zodat een normalisering van het proces kan

volgen. De gemeente gaat daarom vooruitlopend op de bestemmingsplanprocedure actief de dialoog aan met belanghebbenden en belangstellenden.

Uitgangspunt vormt het door de raad genomen besluit, dat al een aantal begrenzings in zich droeg voor bedrijven in een varkenscluster, zoals een maximale oppervlaktemaat en bebouwingspercentage, inpassing en verkeersafwikkeling. Die beperkingen blijven onverkort gelden. Ontwikkelingen rondom dierziektes en volksgezondheid en de maatschappelijke onrust die is ontstaan, maken het wenselijk om nog explicieter uit te spreken en te regelen dat een varkenscluster in Hof van Twente géén ruimte biedt voor megastallen, maar wel voor 5 of 6 gezinsbedrijven plus. Dit zijn varkensbedrijven met elk in orde van grootte enkele honderden fokzeugen en enkele duizenden vleesvarkens, die geëxploiteerd kunnen worden op basis van een maximale arbeidsinzet van 2,5 formatieplaatsen zijnde een agrariër met zijn gezin en een medewerker in loondienst (of vader, moeder, zoon).

De gemeente behoudt de wens, en staat open voor initiatieven, om naast de meer kleinschalige ontwikkelingen, een nieuwe grootschalige toeristisch-recreatieve voorziening binnen haar grenzen ruimte te kunnen bieden. Zowel in ruimtelijk als in economisch opzicht is hiervoor ruimte, zo is de overtuiging. Het kan een wenselijke impuls geven aan de toeristisch-recreatieve infrastructuur in de gemeente en nieuwe werkgelegenheid bieden. Aard en omvang zullen echter zodanig moeten zijn dat een landschappelijk goede inpassing ontstaat.

Er bestaan diverse (provinciale) regelingen die ruimtelijke en economische kansen bieden voor de gemeente Hof van Twente. Vraag is of het potentieel hiervan voldoende wordt gebruikt. De evaluatie van de Rood-voor-rood regeling en Regeling vrijkomende agrarische bebouwing wordt aangegrepen om te onderzoeken of het instrumentarium van deze regelingen nog profijtlijker kan worden ingezet.

Om innovatie de komende jaren een impuls te geven zal, in samenwerking met andere belanghebbende partners, gewerkt worden aan de ontwikkeling van een glasvezelnetwerk in de gemeente. Maar ook kleinere zaken als het organiseren van links naar websites van bedrijven en instellingen, of het gebruik van andere nieuwe media sluiten hierbij aan.

Eén loket voor ondernemers

Een spoedige en goede realisatie van een nieuw 'ondernemersloket' is een belangrijk speerpunt voor de komende jaren. Niet zozeer als fysiek loket, maar vooral als een pro-actieve, toegankelijke en meedenkende 'partner in ondernemen'. Contacten met uiteenlopende bedrijven zijn er momenteel vanuit de bedrijfscontactfunctionaris, de arbeidsreïntegratiebemiddeling, horeca en veiligheid, grondverkoop, handhaving of de collegebezoeken. Met een ondernemersloket wordt beoogd een centrale plek in de organisatie te hebben met vaste, herkenbare en bereikbare contactpersonen, waar die contacten met het bedrijfsleven samenkomen. Cruciaal voor een goed functioneren is een personele invulling waarin niet het uitvoeren van regels, maar het zijn van partner in ondernemen centraal staat.

Verkeer in goede banen

De verkeersveiligheid zal ook de komende jaren veel aandacht krijgen. De gemeente zal onderzoeken of de ontwikkelingen zoals het (steeds groter wordend) landbouwverkeer mede in relatie tot het toeristisch verkeer aanleiding geven voor het treffen van maatregelen, en zo ja welke.

Het gemeentelijk wegonderhoud zal op een redelijk peil gehouden worden, uitgaande van onderhoudsniveau D. Achterstallig onderhoud zal gefaseerd worden weggewerkt.

In het Mobiliteitsplan zal een uitwerking worden gemaakt met als kernpunten: veiligheid (o.a. bij scholen), beheer en onderhoud en doorstroming regionaal verkeer (verkeersdruk in de kernen) en gevolgen N18.

Kernen en buurtschappen leefbaar en vitaal

Uitgangspunt is en blijft, dat woningen worden gebouwd voor de eigen behoefte in alle buurtschappen en kernen. Het woningbouwprogramma en de Woonvisie zijn leidend. Als gevolg van demografische ontwikkelingen zijn de aantallen te bouwen woningen in kwantitatieve en kwalitatieve zin voor komende jaren neerwaarts bijgesteld. Ook het gemeentelijk grondbeleid zal hierop moeten worden afgestemd.

De geplande differentiatie in woningen voor jongeren, gezinnen en ouderen moet kerngericht op basis van behoefte worden gerealiseerd. Daarvoor worden meerdere stimuleringsmaatregelen ingezet, zoals het collectief particulier opdrachtgeverschap, dat succesvol is gebleken.

Behoud en waar mogelijk gedeeld gebruik van voorzieningen in kernen en buurtschappen is een doelstelling die wezenlijk is voor het behoud van leefbaarheid. Datzelfde geldt voor de voortzetting van het zogeheten 'buurtschappen- en kernenbeleid'.

<p><i>Kwaliteit en innovatie voor nu en later</i></p> <p>Ecologische, esthetische en economische duurzaamheid</p> <p>Eén loket voor ondernemers</p> <p>Verkeer in goede banen</p> <p>Kernen en buurtschappen leefbaar en vitaal</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Duurzame ontwikkelingen in de Hof staan centraal • Verbeteren van de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit met o.a. inzet van Groene en Blauwe diensten • Passende werkgelegenheid stimuleren en mogelijk maken op Zenkeldamshoek • Op bedrijventerreinen in de Hof industrie toestaan naar (lokale) behoefte • Gunstige ondernemersomstandigheden creëren • Ruimte bieden aan agrarische en toeristische economie op het platteland • Bedrijvigheid in kern Goor stimuleren • Bij de schaalvergroting in de landbouw is het gezins- of familiebedrijf uitgangspunt • Open staan voor landschappelijk inpasbare klein- en/of grootschalige initiatieven op toeristisch-recreatief gebied • Werken aan de ontwikkeling van een glasvezelnetwerk in onze gemeente • Dynamisch en positief meedenkend ondernemersloket introduceren • Achterstallig wegenonderhoud gefaseerd wegwerken • Mobiliteitsplan uitwerken • Woningen bouwen naar "eigen" behoefte • Voorzieningen in kernen en buurtschappen proberen te behouden en waar mogelijk delen
--	--

Iedereen doet mee

Duurzaam sociaal beleid en minimabeleid

Belangrijk is dat juist in de huidige crisistijd actief invulling wordt gegeven aan het gemeentelijk sociaal en minimabeleid. Centraal staat daarbij, dat het beleid gebaseerd wordt op tijdbestendige, lange-termijnmaatregelen; doordachte besluiten gericht op de toekomst met een duurzaam karakter, waar mensen en instellingen voor langere tijd mee geholpen zijn.

In komende jaren zal het gemeentelijk minimabeleid worden voortgezet.

Bij de uitvoering van de Wet werk en bijstand staat centraal, dat de inspanningen gericht zijn op het voorkomen van een verdere groei van het aantal uitkeringsgerechtigden en het realiseren van duurzame uitstroom. Een actief re-integratiebeleid in nauwe samenwerking met het Werkplein moet hieraan bijdragen. Bestaande en nieuwe instrumenten kunnen hiervoor worden ingezet, zoals werkgelegenheidsprojecten voor aparte doelgroepen. Maar ook door verbindingen te creëren met algemene stimuleringsmaatregelen voor de economie. Ook dat behoort tot het partnerschap in ondernemen, dat wordt beoogd met het ondernemersloket.

Een andere manier om actief aan re-integratie te werken, waar de komende jaren sterker op ingezet gaat worden, is om bij de aanbesteding van grote projecten nadrukkelijk het "social return on investment" te bewerkstelligen. Dit is maatschappelijk verantwoord ondernemen, waarbij

opdrachtnemers bijvoorbeeld ook cliënten Wet werk en bijstand uit de gemeente inschakelen. Dit vraagt om oplettendheid, creativiteit en serieuze aandacht voor een sociale paragraaf in bestekken.

Het project Buurt Onderhoud Bedrijven is een praktische manier om een bijdrage te leveren aan arbeidsre-integratie. Het project zal de komende jaren worden uitgebouwd tot een belangrijk, effectief en efficiënt instrument voor re-integratie. Niet alleen zijn de directe kosten lager dan van een regulier integratietraject, ook staat er een concreet maatschappelijk nut tegenover.

Doorvoeren kanteling Wet maatschappelijke ondersteuning

Met de uitvoering van deze wet is inmiddels enkele jaren ervaring opgedaan. Daarbij is echter sterk aangesloten bij de systematiek vanuit het verleden die gericht was op de gemeentelijke *zorgplicht*. De WMO stelt echter de eigen mogelijkheden van mensen voorop en gaat uit van een *compensatieplicht*. Op basis van wat mensen zelf kunnen, hulp die uit de omgeving (mantelzorg) aanwezig is en bestaande collectieve voorzieningen wordt ondersteuning geboden. Individuele voorzieningen komen pas in beeld als aanvullende ondersteuning vereist is. Dat leidt tot een kanteling in het denken over voorzieningen, een nieuwe kijk die bovendien noodzakelijk is om op termijn het aanbieden van individuele voorzieningen financieel mogelijk te houden. Hof van Twente is één van de pilotgemeenten die hieraan werkt via het project “de Kanteling”. De bedoeling is om in komende jaren een gedifferentieerd netwerk van collectieve voorzieningen in de gemeente beschikbaar te hebben met vernieuwende concepten en nieuwe partners, en tegelijkertijd de individuele voorzieningen meer dan nu een ‘op-maat-voorziening’ laten worden. Ontwikkelingen op het gebied van marktwerking in de zorg zullen kritisch gevolgd blijven worden.

Het grote belang van een goede doorgroei van diverse prestatievelden uit de WMO rechtvaardigt het dat de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de WMO bij één portefeuillehouder wordt ondergebracht, die dit proces bestuurlijk zal trekken.

Uitgangspunt van de WMO is, dat mensen persoonlijke en goede zorg en ondersteuning krijgen en een adequaat voorzieningenniveau blijft bestaan. Het rendement van de Kanteling zal zijn dat door creatieve en slimme inzet van WMO-budgetten toekomstige kostenontwikkelingen worden opgevangen, en een kleinschaligheid van zorg ontstaat die aansluit bij de beleving van mensen.

<i>Iedereen doet mee</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentelijk minimabeleid wordt voortgezet • Actief re-integratiebeleid leidt tot duurzame uitstroom • Het project Buurt Onderhoud Bedrijven wordt uitgebreid tot een belangrijk re-integratieinstrument • De Kanteling in de WMO waarborgt dat goede voorzieningen (op maat) beschikbaar en betaalbaar blijven
Duurzaam sociaal beleid en minimabeleid	
Kanteling WMO	

Creatief en sportief

Behoud faciliteiten voor sport, kunst en cultuur

Sport en beweging zijn belangrijk voor jong en oud. Het helpt onze bevolking actief en gezond te blijven. Speciale aandacht zal gericht worden om sport en beweging onder jongeren te stimuleren. In alle kernen dienen voldoende sportfaciliteiten voorhanden te zijn. Zo dient in elke kern desgewenst een kunstgrasveld aanwezig te zijn. Actieve inbreng van de vrijwilligers in de kernen en verenigingen zelf is daarbij essentieel en wordt door gerichte inzet van subsidie en ondersteuning gestimuleerd. Deze inzet van gemeenschapsgeld vraagt ook om een transparante opstelling van verenigingen over hun financiële positie. Samenwerking tussen verenigingen wordt gestimuleerd.

Hof van Twente kent een rijk en gevarieerd cultureel aanbod. Kunst en cultuur zijn belangrijk voor het wonen in de gemeente. Om het aanbod ook in een tijd van bezuinigingen voor de toekomst te kunnen behouden zal een Kunst- en cultuurnota worden opgesteld. In deze nota wordt de maatschappelijke functie en het gewenste culturele aanbod uitgewerkt en wordt aangegeven wat hiervoor de kosten van investeringen en exploitatie (mogen) zijn. Instandhouding van het culturele aanbod kan immers alleen als er voor gezorgd wordt dat het voor gemeente en gebruikers betaalbaar blijft.

Kunst speelt voor de ontwikkeling van de leefbaarheid en kwaliteit van Diepenheim een steeds belangrijker rol. Het leidt er toe dat nieuwe initiatieven worden genomen, dat er veel bezoekers naar Diepenheim en omgeving komen en dat specifieke bedrijvigheid zich in de kern vestigt. Met het project Kunstwerk kan dit verder versterkt worden, mits binnen de reeds vastgestelde uitgangspunten een dekkende exploitatie wordt gegarandeerd. Gestreefd wordt daarbij naar verdere verlaging van de exploitatiebijdragen. Dit zal bij de ontwikkeling van de benodigde bezuinigingsvoorstellen worden betrokken.

De gemeente zet zich in voor het behoud van cultuurhistorische waarden waaronder stadsgezichten van onder andere Delden.

<i>Creatief en sportief</i> Behoud faciliteiten sport, kunst en cultuur	<ul style="list-style-type: none"> • Voldoende sportfaciliteiten in stand houden • Kunstgrasveldbeleid doorzetten • Transparant subsidiebeleid van gemeente en verenigingen • Kunst- en Cultuurnota opstellen • Kunstwerk Diepenheim met een dekkende exploitatie in fases realiseren
---	---

Sober financieel beleid

Bezuinigingen, belastingen, tarieven en grondbeleid

Door economische en financiële crisis lopen de inkomsten van de gemeente terug. Naast bestaande financiële verplichtingen en taakstellingen uit de lopende begroting volgt er naar verwachting een structureel tekort van € 4 tot € 6 mln. Om meerjarig tot een reëel sluitende begroting te komen zullen forse maatregelen nodig zijn. De uitgaven moeten worden teruggebracht en als het niet anders kan, zullen de inkomsten moeten worden verhoogd. Er wordt een sober en degelijk financieel beleid gevoerd. Dekkingen voor bezuinigingen of tekorten in de begroting worden niet ten laste van de Algemene Reserve gebracht en er wordt zo min mogelijk gewerkt met stelposten. In de eerste maanden van de nieuwe raadsperiode zal het kader voor de bezuinigingen worden uitgewerkt. De voltallige raad zal hierin nadrukkelijk betrokken worden. De coalitiepartijen hanteren bij de ontwikkeling van de bezuinigingsvoorstellen het uitgangspunt dat eerst gekeken wordt naar terugdringing van kosten en uitgaven, daarna naar verdere optimalisatie van het profijtbeginsel en pas in laatste instantie naar verhoging van tarieven en de onroerende zaak belasting. Bij de uitwerking van het bezuinigingskader zullen in ieder geval de volgende punten betrokken worden:

- Op de terreinen welzijn en cultuur wordt nagegaan op welke wijze beprijzing een bijdrage kan leveren aan zowel de bezuinigingstaakstelling als aan de duurzame instandhouding van deze voorzieningen.
- Investeringsprojecten in duurzaamheid kunnen ook leiden tot een gunstiger exploitatie. In het hoofdstuk “Kwaliteit en innovatie voor nu en later” is hier al op ingegaan. Bij de uitwerking van beleid en projecten zal uitdrukkelijk ook de financiële doelstelling van een gunstiger exploitatie worden betrokken.
- Evaluatie van de investeringssubsidie voor sport en welzijn.
- Lopende en nog komende, reeds geplande, investeringsprojecten waar mogelijk "in de wachtstand" zetten om een verdere fasering te kunnen bezien. Temporisering kan rentevoordeel opleveren die weer als dekkingsruimte ingezet kan worden.
- Vormen van samenwerking met andere gemeenten worden onderzocht, bijvoorbeeld op het gebied van belastinginning, facilitaire diensten en materieelgebruik.

De vastgelegde bodem in de algemene reserve wordt als uitgangspunt vastgehouden. De besluitvorming over bezuinigingen mag er niet toe leiden dat door de bodem heen gegaan wordt. Die bodem is er namelijk juist voor extra tegenvallers, bijvoorbeeld extra bijstandsuitkering etc. en dus niet op voorhand voor bezuinigingen. Beleid voor het gebruik van deze buffer wordt in een beleidsregel vastgelegd.

Er wordt een onderzoek verricht naar mogelijkheden om de kostendekkendheid van de havens en markten te vergroten.

Er komt een nota grondbeleid waarin onder meer ingegaan wordt op de financiële gevolgen van de financiële en economische crisis en de demografische ontwikkelingen. In vervolg op de Perspectiefnota uit 2009 wordt een doorrekening gemaakt van de verschillende woningbouwcomplexen op basis van de prestatieafspraken die met de provincie zijn gemaakt. Hiermee wordt een reële aansluiting van het grondbeleid op de verwachte marktontwikkelingen beoogd.

De expertise voor het verwerven van co-financiering zal verder versterkt worden. Co-financiering blijft echter een middel en geen doel op zich. Belangrijk is dat Hof van Twente uit gaat van de eigen ambities en het eigen programma en van daaruit op zoek gaat naar mogelijke externe financieringsbronnen. Bij het doorontwikkelen van de expertise op het gebied van programmering en co-financiering wordt, voor zover mogelijk en zinvol, samengewerkt met andere gemeenten.

Daar waar de gemeente investeert ten gunste van bedrijfsontwikkelingen wordt in beginsel het principe van terugverdienen toegepast. Dat wil zeggen dat deze investering weer terugkomt naar de gemeente.

In de komende raadsperiode wordt gestart met zogeheten 'integraal risicomanagement'. Dit betekent dat bij alles wat de gemeente doet aandacht wordt geschonken aan het bewustzijn en beheersen van financiële risico's. In werkprocessen en in besluitvormingsprocessen zal hier aandacht aan geschonken worden. De raad stelt hiervoor een nota risicomanagement vast en zal over de voortgang worden geïnformeerd in de periodieke bestuursrapportages.

<i>Sober financieel beleid</i> Bezuinigingen, belastingen, tarieven en grondbeleid	<ul style="list-style-type: none"> • Forse maatregelen worden getroffen om de noodzakelijke bezuinigingen te realiseren • Kostenreductie, beprijzing, duurzaamheidsinvesteringen, temporiseren van investeringen en onderzoek naar samenwerking met andere gemeenten gelden hierbij als kaders • De buffer in de algemene reserve wordt gerespecteerd • Het grondbeleid wordt afgestemd op demografische en marktontwikkelingen • Expertise voor co-financiering wordt versterkt • Integraal risicomanagement wordt ingevoerd
---	--